lia sužadėtinės, žmonos, motinos problemas, spręsdama jas religinės pasaulėžiūros šviesoj. Daugiau paskutiniuoju metu rašytuose romanuose — jiems gal labiau tiktų ir apysakų vardas — kaip "Laikrodis" (1946 m.), "Angelų kalnas" (1950 m.), "Kurtinė" (1955 m.), keliamas kaltės bei suklydimo išpirkimas pasiaukojimu. Tuo būdu Ruth Schaumann savo kūrybos tematika visiškai priartėja prie Gertrūdos von Le Fort kūrybos ir ją papildo. Ji yra iliustravusi ne tik savo, bet ir kitų knygas, pav. kardinolo Mindszenty "Motiną".

* * *

Pakeliui pas rašytoją, bemąstydamas apie jos kūrybą, persikėliau per Isaro upę, kuri teka per Miuncheną, ir atsiradau gan atokioj ir nuošalioj miesto dalyje. Štai jau ir Renatos gatvė, kur aukštoka tvora aptverta, giliai įsitraukusi į sodą lyg ieškodama ramybės, rymo poetės erdvi rezidencija. Jau iš tolo pastebėjau ir pačią poetę kiek aukštoko ūgio, bet dar tiesios eisenos takeliu bekiūtinančią atrakinti vartų. Įkandin jos pasirodė ir kita, jaunesnio amžiaus. Tai rašytojos sekretorė. Pasisveikinus sekretorė įspėjo:

— Kalbantis su ponia rašytoja prašysiu tiesiai žiūrėti jai į akis ir aiškiai tarti žodžius.

Pasirodo, rašytoja yra netekusi klausos, bet taip išsitreniravusi, kad iš kalbančiojo lūpų judesių ir iš akių gerai išskaito, apie ką kalbama. Žinoma, tai dar toloka iki garsiosios amerikietės Hellen Keller, kuri buvo kurčia ir akla ir kurį laiką nebylė. Bet ir mūsų rašytojos kalba užlūžtanti, su pertrūkiais.

Įėjus vidun, iš karto buvo aišku, kad čia gyvenama ne tik rašytojos, bet ir menininkės: jos darbo kambario sienose kabo jos pačios kūrybos paveikslai, kitiems jau ir vietos stinga, pasieniuose tai šen, tai ten skulptūros darbai, statulos ir statulėlės. Bet tai ne ateljė. Tai tik poetės darbo kambarys. Ant rašomojo stalo storokas prirašytų lapų klodas. Rašomojoj mašinėlėj pradėto perrašyti eilėraščio dalis.

— Ponia rašytoja dar kasdien parašo po tuziną ir daugiau eilėraščių, — kalba sekretorė, — reikia laiko jiems išskaityti, multiplikuoti ir išsiuntinėti.

— Tai redakcijoms ne badas, — pastebiu, matydamas tokį gausų poezijos derlių.

— O, ne, — atsako sekretorė. — Spausdinti mažai ką besiunčiame. Beveik viskas eina artimiesiems draugams ir bičiuliams.

Tuo tarpu ir pati rašytoja beįeinanti su nemažu ryšuliu kūrybinių dovanų: didžiuliame voke naujausios jos poezijos pluoštas, jos skulptūrinių ir grafinių kūrinių reprodukcijos, atsiminimų knygos "Arsenalo" ištraukos.

— Kad nenuobodžiautumėt kelionėj, kol grįšit į savo Ameriką, — sako poetė su lengvu šypsniu. — Beje, Jūs turbūt žinot, kad vienas mano kūrinys yra St. Louis Miesto Muziejuje, ten patekęs po New Yorko parodos 1928 m.

— O, taip žinoau: tai Tamstos "Apreiškimas", išgarsinęs Tamstą visam pasauly. Per Eucharistinį kongresą Bavarijos Nacijonaliniame Muziejuje matėme Tamstos Tulpių Madoną. Norėčiau dar pamatyti Pieta, kai bus progos užsukti į Frankfurtą prie Maino.

Bet daugiau kalbėti apie savo poeziją ir meną rašytoja nėra perdaug linkusi. Vis dėlto neiškenčia nepravėrusi durų į savo gretimai esančią ateljė: ten pilna ne tik skulptūrų skulptūrėlių, bet apstu ir grafikos darbo pavyzdžių ir aliejinių paveikslų.

R. SCHAUMANN APREIŠKIMAS

—Ponia menininkė dar vis gauna užsakymų iš miesto valdybos, o anksčiau ji aprūpindavo Berlyno porcelano manufaktūrą savo projektais, — pastebi sekretorė.

Tikrai nustembi pagalvojęs, kaip ta fiziškai trapi moteris sugebėjo ne tik gausią šeimą išauginti, bet ir tiek poezijos ir beletristikos veikalų prirašyti ir taip plačiai ir šakotai pasireikšti mene. Atrodo, lydėjo aukštesniojo pasaulio malonė.

Atsisveikindamas kreipiuos į šią mielą poetę, rašytoją ir menininkę:

— Ką galėtumėt palinkėti lietuviams — okupuotoj tėvynėj ir laisvajame pasaulyje?

— Gaila, lietuvių daug nepažįstu, bet žinau, kad tai giliai tikinti tauta. Ko palinkėti? Ogi nepaliaujamo tikėjimo, kad blogį nugalės gėris, kaip tamsą nugali saulė, kaip Prisikėlimas mirtį...

Tai tariant, poetės veidas atrodo rimtas, lyg rūstokas. Bet tik valandėlei, po to šypsnys vėl žaidžia jos kiek išvargusiame, bet jaunystės atspindžio galutinai nepraradusiame veide.

Padėkojęs už linkėjimus ir palinkėjęs dar daug kūrybinių metų, palieku Ruthą Schaumann jos kūrybinio saulėleidžio šviesiuos spinduliuos.

RUTH SCHAUMANN

SULAIKYKI VALANDĖLEI

Imk į ranką buitį mano,
O į kitą paukštužėlį:
Te tyliai jie suplazdena,
Tau ties galva pasikėlę.

Bet tuojau išskris paukštelis,
Savo būrį atsiminęs.
O buitis mana atgimus
Dainomis sugrįš į žemę.

Sugrąžinki tu ją vėlei,
Į savas rankas priglauski,
Kad nurimtų valandėlei,
Leisk jai poilsį pajausti.

DIEVO PALAPINĖJ

Visata —
Išpuošta
Dievo palapinė:
Joj mes sėdim ir linksmi,
Metų vingiais žaisdami,
Amžinybės laukdami,
Stačiusį ją minim.

Nuo šakų,
Iš laukų
Krinta sėklos, vaisiai.
Siela brangi, nebijok
Kai pradėsi, nesustok,
Meilės giesmę jam giedok,
Ką tik veiksi, kur tik eisi.

PASKUTINIO TEISMO DIENĄ

Trimitam drebinant dangaus skliautus,
Pašauks kaip žmoną, motiną ir vaiką
Mame toj paskutinėj dienoje.

Pašaukus pirmąkart, laikysi tu
Mane už rankos, kad per suklydimų
Šukes galėčiau peržengti nesužeista.

Ir antrą kart pašaukus, neš mane
Sostan vaikeliai, kur pati nešiojau,
Rankutėm tartum angelo sparnais.

Pašaukus darsyk, būsiu tik viena.
Tepadedie tada širdis, ta vargšė,
Neliovus niekad žemėj džiaugtis taip,

Kaip džiaugiasi vaikai, kaip liūdi jie,
Kada paukštis gyvas, kenčia, miršta, —
O Dieve, Viešpatie, pasigailėk manęs!

Vertė A. TYRUOLIS

R. SCHAUMANN MADONOS